

ВЕЛИКА СРБИЈА

LA GRANDE SERBIE

БРОЈ 10 сент.

Директор А. ЈОВАНОВИЋ

БРОЈ 10 сент.

Положај Србије у свету

Још пре непуних осам година готово цео свет старе Европе није знао скоро ништа о Србији. Звало се толико, да тамо на Балкану постоји нека мала, доста немарна краљевина, јер новине, врло често, доносише вести о променама министарстава. То је било све. Истина, неколико Срба пролажаху кроз француске и швајцарске универзитете, али ти млади људи нису били пропагандисте. Они су се журили да сврше своје студије, па да се врате у завичај. Они нису били као Бугари, од којих је сваки ученик, слат у иностранство, постао реклам- мер и, у исто време, тако рећи анархиста.

Деси се криза 1908. године и зачуђени свет озвонаде, да ова мала земља, коју је претежно већи део публике сматрао као посев нову, имађаше претензија основаних на историји. Како, зар Србија, за коју је свет знао само преко бечких и будимпештанских листова, имађаше смелости ухватити се у коштац са Аустријом, која, у интересу општег мира и према изреци Палацког, требала је да буде измишљена, да је није било? Зар краљевина Петра Карађорђевића, „краљевина свињарских трговаца“, према презривом изразу штампе ивепирисане из Хофбурга, има ту бубу у глави, да захтева као своје, оне земље, које су потребне Хабсбурговцима да повећају своју имаовину? Српска декларација у пролеће 1909. учинила је крај страховању европских себичњака. Сад су понова могли бесстраха неподштавати Србију, богатећи се уз то на њен рачун, спекулишући са њеним хартијама од вредности и продавајући по најнижу цену њене земљске производе под видом као аустријске и мађарске. До душе, било је неколико посвећених умова који су одавно познавали вредност ове, посредством Аустро-Угарске, игнорисане земље, али публикације тих људи биле су познате само у врло уском кругу књижевника, образованих и учених људи, немајући никакву утицаја на масу.

Услед ове равнодушности, која је често бивала и непри-

јатељска, букну први балкански рат. Свет са чуђењем сазнаде за српске победе код Куманова, Битоља и другде. Гле, тај мали народ имао је дакле одличну војску и био је способан да чини велика дела? „Ама није тако“, — викнуше Бугари, ови Азијати који су тако дуго били мажена чеда Руске и Енглеске, — „ми смо учинили све то. Срби су само експлоатисали наше победе“. А свет, који је имао само врло непотпун осредњи појам о Србима, и који не воли да буде принуђен на мењање уверења, са задовољством понављао оно што су му врше пропагандисте из Софије инспирисали.

Међутим, други балкански рат наизад узознаде свет са Србијом. Овога пута Бугари нису више могли себи да присвајају сву заслугу. Али аустро-немачки утицај, још свемоћан, фалсификовао је и сад ово сазнање. У Бечу, у Пешти, у Берлину трудило се свим средствима, да се смањи вредност јуначких подвига српске војске, па и да се умрљају срамом, представљајући их као варварска дела. Ова су ровења на жалост успела бар делом. Доказ је врло познати извештај Карнегијеве комисије. Јавно мишење није одало Србији праведно признање, које јој је дуговало.

Данас одаје. Требало је да буде светскога рата, српских победа у 1914., њеног нечувеног мучеништва кроз Албанију и у изгнанству, њене неограничене верно-сти датој речи и нових победа ускрелих трупа чести- тога Краља Петра, па да се отворе очи свету. Србија Мученица изнудила је поштовање свију, па и својих непријатеља. Наизад је имену српском одата част на целом земљивом шару.

Колико сутра, драги пријатељи српски, вратићете се у своју земљу ослобођену од свирепог непријатеља. Ви сте морали плаћати скоро надчовечанским жртвама част, да будите члан друштвине најпоштованијих народа на свету. Али шта су жртве, ако се њима задобије место које нам припада. Ва- ша деца и унуци биће вам захвални.

Међутим, немојте се одмрати на овим лаворикама. Задобивено место мора да се брани, као ров отет од

непријатеља. Даљи развитак ваше земље треба да је у складу са моралним поретком светским, у који вас је ставио овај страшни рат. Ваша славна земља потребује скуп све добре воље и расположења; немојте јој их одузети незрелим и усским партијским погледима. Наша швајцарска девиза гласи: »Сви за једног и један за све«. Мени се чини, да је она створена и за демократску Србију.

Р. А. Рајс.

Политичке вести

Цирих. — Немачки канцелар Бетман Холвег, који је отишао у главни штаб имао је више конференција са кайзером.

Грчка штампа

„Илустровани Парнас.“ Барон Шенк није први унео у Грчку немачку пропаганду. Има читаве десетине година како она постоји, ради у Грчкој, припремајући на основи „Дојч култур“ своју акцију на случај европског рата. Зар није она оргијала у Атини 1870. године, за време француско немачког рата, када се хиљадама Грка спремило да иде у Француску да би се борили на страни Француза? Тадашња грчка краљица Олга отворено се изјаснила за Немачку, јер је и Русија водила тада германофилску политику, па је краљица повукла за собом и краља Ђорђа, који је био велики англофил и галофил. Стога је грчка била предузела најстроже мера ради спречавања добровољаца да иду у Француску. А немачки конзул у Пиреју на челу полиције хватао је свакога који се спремао да побегне у Француску и гонио све оне који су се изражавали у корист Француске; па је шта више вршио и претресе на лађама које су полазиле за Марсељ.

Много пре почетка европског рата немачки су агенти, обилни грчка острва вобалепелопонеске нарочито ртове Тенар и Мале, и на својим картама потанко забележили најјугурнија места за снабдевање сумарена

Никаквој сумњи не подлежи да су од почетка европског рата немачки и аустријски сумарени у Средоземном а нарочито у Белом (Јејејском) мору снабдевани бензином и храном од стране Грка које је немачка пропаганда богато платила.

О томе постоје неопобитни докази.

И да су само поједини канцелари снабдевали немачке сумарене

бензином и храном, то не би имало никакву важност за званичну дужност за званичну државу, којој би се могло пребацити само да је неактивна у гоњењу ових ратних контрабандиста; али су нажалост у овај посао биле умешане и грчке власти, које су отворено потпомагале снабдевање сумарена.

Не могу још да приђем потпуном изношењу имена, јер би то отежало посао англо-француске полиције која им је већ ушла у траг и која ће ускоро многе од њих ухватити.

Али зар званичне државне власти нису дале Германо-Бугарима све планове савезничких утврђења у Македонији?

Нису ли у Солуну државне канцеларије биле претворене у центре шпиуна који су радили за рачун Германо-Бугара.

Није ли преко Грка који заузимају званичан положај вршено споразумевање с Германо-Бугарима с оне стране грчке границе? И нису ли и данас још Грци и Грчки поштари свеколике шпијунаже која се врши на штету Савезника, преносећи Германо-Бугарима свако потребно обавештење.

Зар није откривено да се немачкој пропаганде и дугује убиство краља Ђорђа у Солуну од стране Схинаса? Схинас је био постао

оруђе аустријског конзулата у Солуну. Није још време да се открије који су политички разлози, али ће их тачно познати историчари будућности.

Немачка пропаганда стварно управља Грчком. Зна се да је сам барон Шенк саставио извештaje Скулудисове владе.

Грчки бежични телеграфи били су на расположењу немачке пропаганде.

Зна се да су немачке лађе Гебен и Бреслау, бежећи пут Дарданела, биле снабдеване угљем код Сира од стране грчке лађе, која је за тај циљ послата из Пиреја.

Зна се тако исто да је ону немачку лађу која је гусарски дејствовала у Индијском Океану два пута снабдео угљем грчки брод „Понтопорос“, који је ухваћен и задржан од енглеске флоте.

Када се после европског рата, на основи званичних аката, открију све брукe које је немачка пропаганда починила у Грчкој, тада ће се видети колико је она несрећно утицала на садашњу и будућу судбу Грчке. (Дословно из 344. броја од 13. овог месеца. Наглашавамо да је ово један недељни књижевни часопис са сликама, а не неки дневни политички или партијски орган. У толико су важнија његова открића. Обећава и наставак!). —

Пол-Луј

Ђ. Лазаревић

Са српског фронта

— Из мојих белешака —

Продужујем са описом Кајмак-чалана. Мислио сам да избацам овај уметак. Али, кад сам га већ написао, нека остане. Ја га не бих могао продужити, јер важност борбе на Чукама од 28. и 29. октобра толика је, да захтева опширнији опис но што би то могло стати у једном уметку.

Изашао сам на плато Кајмак-чалана. Десно од мене, уздиже се највиши врх за коју десетину метара више од свих. На врху види се наша гранична пирамида. Плато је од прелике широк око једног км. Дужином се пружа сужен, ка југо-истоку, хватајући се најнижим крајем преко једне чуке за Чеганску косу. Одмах почиње читав систем ровова у разним правцима и линијама, како је где одбрана захтевала.

Наилазите на прве бугарске лешеве. Земљиште изривено гранатама. Ранчеви, торбе, фишеклије, пушчана муниција, бомбе, ашовчић, крваве вабушене бугарске шапке, валомљене пушке, порције, муницијски сандуци, избушене чутурице, крвава парчад од кошуља, шињела, разних крпа... све то разбацано по целом

пољу...

Лево од мене велике гомиле изгорених пушака. Огарене од дима и пламена, пушке, набацане у гомиле, лежале су поред велике парцеле гробова српских војника и официра. 74 војничких гроба, у правилном реду, један поред другог. На сваком гробу крст, негде са, а неки без имена само са натписом «српски војник...». Војници већина из Н. и Н. пука. Одвојено неколико гробова наших официра...

Ступам на пољану бугарске погибије. Оволику погибију, оволики број лешева, на таквом пространству — ја још нисам видео. Гледао сам на Космају скупљене наше и аустријске лешеве за сахрану. Гледао сам на путу Новаца—Битољ, на малом простору, погибију из нашег Н. пука 1912. год. Видео сам Кумановско разбојиште — све то није ни бледа слика онога што сам видео на платоу Кајмак-чалана! — Поље је формално покривено лешевима. Има места где се морају прескачати лешеве и вратити место где да се ногом ступи. Ровови на неким местима пуни По двоје троје, згрчени пресамићени леже у

Одбор за помоћ српских избеглица

Г-ђа Кал, супруга овдашњег Руског Конзула и председница Одбора за помоћ српских избеглица у Солуну, замолила нас је да објавимо следеће:

Како се годишњица оснивања Одбора за Помоћ Српских Избеглица у Солуну поклапа се заузвек Битоља од стране Савезника и са уласком храбре Српске Војске у своју Отаџбину, то је Централни Одбор, који заседава у Атини под председанством Књагиње Демидов, одлучио, да се изврши том приликом потпуна и дефинитивна ликвидација послова Солунског Комитета и да се његови фондови, чија вредност износи 10.205 динара, предаду Владиним Комесарима, којима је став

љено у дужност да воде бригу о Српским избеглицама у Грчкој и који ће под садашњим околностима бити у стању, да са успехом наставе посао гореименованог Одбора.

Према овоме, Госпођа Ј. Кал, у својству председнице Меноног Одбора, изражавајући понова своју захвалност свима онима, који су, било морално било новчано, притекли у помоћ овом добротворном делу — сматра за потребно:

1.) да објави доле у продужењу извод из друштвених рачуна од 15. новембра 1915. год. до 15. новембра 1916.

2.) да стави до знања, да је од тог датума — будући да се послови гореименованог Одбора имају сматрати као дефинитивно ликвидирани — њој лично Централни Одбор у Атини ставио је у дужност, да се и даље брине о лекарској помоћи и раздавању лекова српским избеглицама у Солуну, а на рачун Централног Одбора.

Извод из Главног Рачуна

ОДБОРА ЗА ПОМОЋ СРПСКИХ ИЗБЕГЛИЦА У СОЛУНУ

од 15. новембра 1915. до 15. новембра 1916.

АКТИВА

ПАСИВА

	Динара	Франкова	Драхме		Франкова	Драхме
I Приватни прилози прикупљени у Солуну	5	390	26335	60		
II Сума од 20.000 динара коју је дала Српска Народ. Банка и од које је 10.000 Генерални конзулат променио у драхме	10.000		7000			
III Суме послате из Атине од књагиње Демидов, Председнице Централног Одбора 85053.20						
Суме коју је послао одбор из Париза 20.000 драхми т. ј. 17.400.						
Суме приложене од разних банака 20.271.55			122.724	75		
IV Од ажије	200					
Свега	10.205	390	156.060	35		
					390	156.060
						35

Председница Одбора за помоћ српских избеглица у Солуну

Ј. Кал с. р.

СА РАТНИХ ФРОНТОВА

Са солунског фронта

— француски коминике —

Солун, 21. новембра.

Савезнички авиоплани бомбардовали су непријатељске логоре близу Сереза.

Савезници су покушали један јак напад код Неохори, у близини Таханског језера.

Српске су трупе заузеле непријатељске положаје код Груништа. Непријатељ се повлачи.

Француски коминике

Париз, 21. нов.

Врло јака артиљеријска борба јужно од Соме у области Бело а и на десној обали Мезе на секторима Во а и Дуомона. На осталом фронту није било значајних догађаја. 19. новембра ноћу седам француских авиоплана бацили су 720 килограма пројектила

на радионице у Тијенвилу и на немачке логоре.

Румунски коминике

Букурешт, 21. нов.

На северном и северозападном фронту на западној и северној граници Молдавије јака артиљеријска и пешадиска борба. Ми смо напали непријатеља на више места и заробили смо 120 војника. У долини Дамбовице није било промене.

Западни фронт. — На десном крилу непријатељ огорчено напада наше положаје и приморао је наше трупе да се повуку ка Титу Главаниок и Неоживоу. Наше су трупе тукле у области Драганци једну турску дивизију и главну снагу Немаца и Бугара у области Гимбази Михалести, потискујући их на југ. Заробиле

су војнике и заплениле ратни материјал.

Јужни фронт. — У Добруци артиљеријска борба.

* * *

Волфова агенција тенденциозно је тврдила да су румунске власти предузеле мере да претворе варош Букурешт у одбранбени логор. На против, још пре почетка рата, што непријатељ зна, Букурешт је изгубио карактер утврђеног места и кад је опасност заузећа престонице наступила, предузете су мере за евакуацију војних власти а не цивилног становништва које је позвано да остане у вароши.

Италијански коминике

Рим, 21. нов.

У долини Адије, Астика и Бренте артиљеријски дуели и омањи успешни сукоби на сев. падинама Боско Казино и у планине Селуџо. У зони ист. од Горице непријатељска артиљерија

била је иктивнија. Наша артиљерија осујетила је многе покрете непријатељске пешадије.

На Карсу је наша артиљерија напредовала на фронту од 1 км. у дубину 300 м.

Наши авиоплани бомбардовали су логоре Домберга и Тобора у долини Фријидо проузроковавши велике штете. Апарати су се вратили неоштрени.

Португалска војска

Париз, 21. нов.

Телеграфину из Лисабона да се португалске трупе спремају да отпутују на бојно поље. Не зна се на ком ће фронту да кооперишу.

Идућа савезничка офанзива

Лондон, 21. новембра.

Војни критичар »Тајмс« са знаје да су Савезници решили, на последњој седници у Паризу, да предузму офанзиву на суви, мору и у ваздуху. Офанзива на

ФЕЉТОН

† Војин — Вук — Поповић

пешад. и пуковник

Крвава је на граду капија,
Не мож' с први од силних
лешева.

Где но Србин пада и диже се —
Да отера хуљу са огњишта!!!

Зар и ти паде добри мој дру
же Војине! Зар је Обилићу мало
другова већ и тебе позва к себи?!

„Су чим ће мо изић пред Ми
лошем“, — уз дах с криком не
бом се пролама.

Јер падају јунак до јунака,
Сваког дана све јунака мање...

Једног јесенег јутра год. 188.
на Београдском друму крагујевцу,
стајше једна напашена српска по
родља из Сенице. Отац и мајка

иђаху пешце, а из сепетки на
малом мршавом коњићу, вираху
главице малишана голих и босих
чије уснице од студи беху по
модреле. Поред коњића каскаше
један малишан, у лаким прним
чакширицама са великим туром,
који готово додириваше земљу.
Обест силног мрског азијата,
Што ништаше све што српски
мисли, —

Под заштитом силних у кул
турних...

... беше натерала и ову добру
српску породицу, да напусти сво
је огњиште у Старој Србији а
то до душе, да потражи скло
ништа код своје браће у Србији!

Братњиво је мило миловање;
Туђин брата немож заменити —
Кад милоје незграпно притеже.
Брат за братом и душу би дао,
Миловање ко душа је меко...

... Ову добру српску породицу
напаћену под турским јармом,
која мораше напустити и имане
и огњиште, само да би сачувала
српско име, — добри људи при
кватилише и дадоше могућности
родитељима да живе и своју децу
изведу на пут.

Мали, а у лицу жољав и црн,
вазда весео и насмејан, био нам
је омиљени друг. Зато што је
носио на панталонама веквк тур,
звали смо га »Туре« а пошто бе
ше најјачи и најкуражнији међ
нами, звали смо га и »Вук«. Где
год би се појавила туча међ де
цом и где би јачи хтео слабог —
малог да победи, појавио би се

»Туре« и слабог одбранио.

Уз гусле нам стари појјеваху,
Да још Српство под туђинам
чам;

И да треба Турке победити —
Ослободит браћу од туђина...
... и ми деца занета тим песма
ма, а прожети мржњом према Тур
цима, често смо се играли »вој
ске« — српске и турске

Наш Београдски друм — »Ср
би« и деца са Милановачког дру
ма — »Турци« вођасмо често
»борбе« у великом Вашаришту.
Кад би били у најкривичијем
моменту да нас »Турци« надбију,
појавио би се »Туре« и

.. Ево Вука бежте браћо Турци,
Побиће нас — живе похватати!
... одјекнуло би међ неприја
тељима, који би у паничном бег
ству напустили »бојиште«, а ми
заузевши »Стрелиште« главни

»град« на »бојишту«, пуни неког
победоносног достојанства, диза
ли би Вука на рукама вичући:
»Живело Туре; Живео Вук!« —
а он скроман само би се смешкао.
Отишо је у академију а за
овим постао официр, радећи дан
и ноћ на нашим националним
стварима

... А кад Туре стиже до кубуре,
Он сакупи дружиницу малу;
Па се вину Српству пороб
љеном
Да га штати и име му чува!!

Нема села у Старој Србији и
Македонији, где његова нога није
крочила. Као Реља Крилатица и
он је летео и свуда доспео.
Час га видите у околини При
штине, час у Метохији, час у
Батољу, час у Пазару, Сеници,
— свуда и на сваком месту. Вук
је стагао са пушком у руци, да

Ситуација Румуније

— Коментариј енглеске штампе —

Лондон, 21. новембра.

Лондонска штампа коментарише и даље са поуздањем ситуацију у Румунији.

„Вестминстер Газета“ пише: „Важно је, да је се румунске војска повукла без озбиљних губитака и што је непријатељу онемогућено да заплени велике количине жита. Надамо се с разлогом да ће се ова два преимућства одржати. Сваким даном смањују се постено шансе непријатељеве на успех. Нема разлога никаквој узнемирености. Чак и кад би румунска кампања дала непријатељу добар резултат, он не би нимало поправио свој тежак положај. Таквим успехом само би скратио свој фронт али му остаје опет и сувише простран и тежак фронт. Осим тога румунска кампања принудила је Немачку на знатан губитак људи

у моменту њене исцрпености. Неспokoјство је у Немачкој порасло, уместо да се смањи“.

„Дејли Кроникл“ пише: „Једина је важна ствар ситуације, да су се главне румунске снаге ослободиле са свом својом артиљеријом и да ће се зауставити у једном моменту, на згоднијем положају. Циљ рата је уништавање непријатељских снага. Остали успеси су без важности. А то немачки генералштаб није могао постићи у Румунији. Једини немачки успех је просто скраћивање фронта за од прилике двеста миља“.

„Дејли Нјус енд Лидер“ пише: „Русија је већ почела покрет велике снаге. Ако напор руски дуж Буковине и фронта Молдавије има за резултат прекид одбранбене непријатељске линије и ако напредовање Руса ка мађарској равници отпочне, саобраћајне везе Магензенове војске биће тако озбиљно угрожене, да ће њен положај на свима тачкама постати критичан“.

ДНЕВНЕ ВЕСТИ

Чланак г. Рајса.

У данашњем броју, на уводном месту доносимо чланак г. Рајса, професора лозанског универзитета, који се бави од извесног времена у Солуну.

Г. Рајс је познат као наш велики пријатељ. Чланак има за тему положај Србије у свету и написан је нарочито за „Велику Србију“.

Ситуација у Атини.

Пред саме догађаје у Атини писао је „Дејли Телеграф“: „Нико не може спорити, да су Савезници доказали највеће стрпљење. Месецима они су живели у сред озбиљних интрига. Надало се стајно, да ће краљ прихватити политику народа. Дошао је момент крајње одлуке. И краљ Константин може себи честитати, ако његова мрачна игра остане без последица“.

Глад у Дубровнику

Загребачке Новине објављују следећи допис из Дубровника:

„Власти у Дубровнику биле су принуђене да ограниче дневну порцију хлеба на 200 грама на човека, пошто је велика оскудица у брашну и постоји опасност да се једнога дана остане сасвим без хлеба.“

Отпочело је се у дубровачком

катору са продавањем реквирираног маслиновог уља по веома високу цену, осам пута већу но у нормалним приликама.

Беда у Карловцу.

Услед велике оскудице у брашну и хлебу, општинске власти у Карловцу (Хрватска) одредиле су као дневни оброк по 200 грама хлеба или 280 грама брашна од особе. Хлеб или брашно примаће се са нарочитим картама. Без карата нико неће моћи да добије свој оброк. Карте за шећер подељене су грађанству, али шећера нигде нема. Према „Новостима“, Карловац се налази у великој беда.

Шћепан Грђић осуђен.

Народни посланик у босанско-херцеговачком сабору Шћепан Грђић, осуђен је ових дана од сарајевског суда на четрнаест месеци затвора, пооптрена свакодневним тешким радом. Какву је кривицу честити Грђић учинио, најбоље утврђује то, што се суд ослонио на неку измишљену изјаву д-ра Њежића, адвоката, који се сада налази као заробљеник у Русији; ту изјаву демантовала је у „Боснише Пост“ у госпођа Њежићка са писмом у коме тврди да њен муж није такву изјаву

учинио, нити је могао учинити, јер да је оног дана, кад му се приписује да је изјаву учинио, није ни био у Сарајеву, већ у Бања-Луци.

Госпођа Њежићка је заборавила, да су аустриски судови на хиљаде Срба осудили, ни криве ни дужне, не само на робију, него и на вешала. Њима је требало да осуде и честитог Грђића и они су га и — осудили.

Конфискације имања.

Окружни суд у Трсту донео је пресуду, којом се конфискују имања: Марина Баричића из Сланог, Ивана Тучића из Селаца, Душана Чоко из Книна, Фране Кнежевића из Билана, Стјепана Бјеловучоћа из Јавине и Ђорђа Каменаровића из Ерцегновога. Сви су, како се види, из Далмације. Они су под сумњом да су пребегли непријатељу.

Изгубљен.

Између Солуна и Водене изгубљен је један енглески хаврсак (ранац) са марком W. L. Johnson Lt R. A. M. C. 50 драхми награде добиће онај, који га донесе у уредништво „В. Србије.“

Објава.

У среду 23. т. м. у 9:30 час. пре подне пред хотелом „Крагујевац“ изложиће Ген. Консулат у Солуну, продаји путем лиценције покретност — одело и остало, покојног Лазара Игњатовића, из Књажевца, који је јуна месеца ове године преминуо овде у Солуну.

Саопштења

— Радомир В. Михајловић милопољски чиновник из Радованшта, да се јави писмом Образу Кузмановићу VII. рез. болница Бр. 5.

Сјајна српска победа

— Српски званичан извештај —

Солун, 21. новембра.

После крвавих борби које су непрекидно трајале више дана и ноћи у пркос рђавом времену великим теренским тешкоћама и очајном непријатељском отпору, наше су трупе, сјајним нападом отели 20. новембра читаву сарију јако утврђених бугарских положаја у пределу северно од Груништа и Будимирца. Потучени Бугари разбегли су се ка северу, пошто су оставили масу лешева на бојном пољу.

Наши трофеји овога су дана многобројни: пет пољских топова, пет кара, више митраљеза, много муниције и другог ратног материјала, као и много заробљеника чији број још није познат. Према овоме целокупан број топова заплених од српских трупа пење се на 79.

Г. Мирослав Николић резерв. арт. поручник умољав се да пошаље своју адресу Сави Ђурашиновићу типографу, на уредништво „В. Србије“ јер му је неопходна потребна.

— Г. г. Љубомир Јовановић и Александар М. Живковић, порезници, да јаве своје тачне адресе Делегату Министра Финансија — Солун, да би им се учинило извесно саопштење. Број 3502 и 3505.

— Риста Стојановић, књићар из Скопља, тражи свога сина, Владу Р. Стојановића, архитекту—војника. Моли сваког, ко би ма шта о њему знао да га извести преко уредништва овог листа, на чему унапред захваљује.

— Умољав се резерв. пор. г. Лазар Сладековић са Крфа, да се јави над. Ристи Јанчићу, бр. поште 16, и остављени аманет код брата му Миленка пошале г. Добросаву Димитријевићу, моноп. дувана 999. 23

ПОШТА
За Србију

— Миодраг Стефановић, суд. чиновник са братом Мијајлом извештава свога оца Димитрија Стефановића абаџију у Јагодини (Левачка чаршија) да су здрави.

— Васа Тодоровић јавља Добрили, жени Војислава Стефановића, да је њен муж Воја у Тунису у болници и да је сада добро. Ја, Лука и Милић здрави смо и живи.

— Сава Ђорђевић јавља Дмитру Ђорђевићу, Скржуги, ужички, да је с братом Ђорђем, Обреном и Милојком здраво.

— Душан С. Поповић пол. писар из Скопља, јавља сестри Косари П. Живковићевој у Крушевцу, да је са Николом здраво

суу ће се предузети једновремено на свима фронтима. Поморска активност имаће за циљ да немилостиво гони непријатељске сумарене, а ваздушна активност имаће за задатак да руши војне зграде и ратне радионице непријатељске.

Последње савезничке победе

Женева, 21. нов.

„Журнал де Женев“ пише да су последње савезничке победе на Сони, Анкру и на Вердену коштале Немце 800.000 војника. Ову су цифру потврдили и непријатељски извештаји. Ма како да су повољни задобивени резултати са гледишта уништења немачких трупа, Савезници се активно спремају за нову и јаку офанзиву. Предузете су све мере да би њихов напор био крунисан добрим успехом.

Потопљена лађа

Лондон, 21. нов.

Телеграфу из Лас Палмаса да је посада холандске поштанске лађе „Риндјани“ која је приспела у ово пристаниште, изјавила да је у два сата ујутру видела холандску лађу „Кидир“ од 3780 тона, која није имала своју посаду и поред које је био један велики немачки сумарен. Ускоро после дошао је један мањи немачки сумарен код лађе „Риндјани“. Пошто су извршили претрес лађе, немачки су официри дозвољали лађи да отпутује. Посада „Кидир“ напустила је лађу и сумарен ју је гранатама потопио.

Активност енглеске авијатике на Балкану

Лондон, 21. нов.

Пре неколико дана једна ескадрила вероплана енглеске флоте, летећи над бугарском обалом, бомбардовала је једну непријатељску хидропланску базу у Јерезицу, проузрокујући велике штете.

Докобсе је такође бомбардован од наших аероплана.

Два наша аероплана напала су један воз са трупама код Порве. Машинскога је био рањен и воз је продужио великом брзином своје путовање без њега

У будуће ће се сви огласи примати у уредништву.

Србе одбрани и лепом речју о храбри.

Турци и Арнаути много су га се бојали. Кад би чули да је Вук у њиховој близини били су мањи од маковог зрна. Ни приватне, ни званичне турске власти, нису смеле ни помислити да крену потере за њиме.

Дванаест година он је дању и ноћу крстарио по врлетима Старе Србије и Македоније, а 1912 године када је отпочела наша војна са Турцима, Вук је био први свуда и на сваком месту. Из борбе у борбу из ватре у ватру. Јунак коме равна нема!!!

Кад је видео овоју земљу и браћу ослобођену, није зажалио да умре....

.. Још да живиш Вито проговара Брат на брата мучки ћ' ударити, — И то два пут Србе мученаче!!

Голгота те страховита чека А зм њоме силно васкрсење — Целог Српства — правде и поштења! — И тада ћеш Вуче родити се...

У 1913. год. у борбама са Бугарима, Вук је чуда чинио а за време овог рата са Аустријанцима и по други пут с Татарима, његово јунаштво превазишло је и легендарне јунаке.

Сто пута је Вук погинуо и понова оживео!!

У фебруару ове године прочитах у једном листу да је погинуо. Плаках али не веровах, јер ми нешто говораше да ћу га живог видети.

Пре три месеца нађох се с њиме пред Олимпусом. Сусрет нам беше братски!

Зар си жив? — узвикнух.

Као што видиш — одговори ми смешкајући се.

А новине??? Пишу људи... Како је на положају, — упитах га. Никако — одговори ми. Једва чекамо да пођемо. Досадно је чекати. Ови дани потсећају ме на дане из 1912. године. И сада чујем уздах наше поробљене земље, само ово је уздах страшнији, очајнији!!!

А кад пре извесног времена наши кренуше напред и Вук сав сретан крену напред са својом дружином....

...Ко то лупа на градској капији? Пира Татар а пушку притеже. Србин! — хита дому и огњишту своје

Да те казни хуљо издајце, Што му мучки сву земљу пороби!!

Какав Србин Срба више нема, Само име што му још постоји,

Отвор врата мучка убојицо, Мртвац с' дига коске му шкргућу!

Зар не чујеш зар га не познајеш???

... И отвори се силна и крвава борба. Пада јунак до јунака. Крв се потоцима просу, а леш до леша ствараше степене, преко којих се Србин попе на највећу висуну и својом снажном руком дохвати и отвори врата Велике Србије.

И ту на самом прагу Велике Србије, паде и ти Велики јуначе Добри Војине, родио си се.

Пао си да би се даго на највишем месту.

Умро си до би до века живео!! Твоје ново рођење, одјекнуће широм целог света. Са сузим очима хиљадама српских душа, већ те гледају где седни међ

својим друговима: Обилићем, Марком, Рајићем. Синђелићем и осталим и причаш им о величанственој костурној капији Велике Србије.

Слава нека ти је мој мили друже.

19. новембра 1916 г. Солун.

Тића Р. Мијатовић.

Апотека и дрогерија

ЦЕНТРАЛ
ИСАК КУЊО

Ул. Венизелос број 84.

Велики депо апотекарских артикала.

Све врсте фотографских артикала.

Одлично развијање плоча ва 24 часа.

Мрачна комора на располагању аматера. 8—15

ВЕЗУВИО

ВИНО ИЗ ВИНОГРАДА
са везувске лаве
— КЉУЧА КРВ КО ЛАВА —
ЦРНО И БЕЛО

у бурадима и на крчму, у магацину, Ираклијева улица бр. 7—сокачић.

Дрогерија Гуслар
19—20

Велико Стовариште
Г. Ј. Карвонидеса

улица Симерос 5.
КОЊАКА, ВИНА и других артикала.
Најсољдавија услуга. Цене су врло умерене. 30-

и Акуњи и Комп.

СОЛУН, Масузи Хан бр. 6.
преко пута енглеске вој. поште
Врше пренос колама и са људима.

Позната фирма својом солидношћу код свих већих српских трговачких кућа, чији су дугогодишњи преносници.

Препоручују се свима српским трговцима и приватним лицима са својим солидним, брзим и умереним радом.

Атинска Банка

има част известити публику, официјаре и војнике, као и српске избеглице да је отворила једну филијалу

у јану улице која чини угао са „Грчком Народном Банком“, а према улици Венизелос.

По споразуму са Министарством Финансија Краљ. Србије, ова филијала узела је на себе поштом новца њиховим породицама у Француској, Алжиру, Тунису, Русији, Корзици у свима француским колонијама, у Швајцарској, свима Савезничким и неутралним земљама, као и у главним варошима Србије.

Филијала је узела на себе и следеће банкарске операције:

Куповину и продају стране монете, емисију кредитних писма; налоге за исплате у свима варошима Грчке, Европе и прекоморских земаља; берзанске налоге и исплате купона итд.

Сем тога, по налогу „Српског Црвеног Крста“ примила је на себе депоновање новчаних прилога који су му намењени.

D-R АЛЕКСАНДРИДЕС

специјалиста за унутарње болести. — Управник болнице за заразне болести

Поткожно убризгавање Неосалварана као и новог француског препарата „Galy“ прозиву сифилиса.

Прима сваког дана од 11—12 пре и од 5—6 по подне у француској апотеци ул. Франк бр. 35 — у зграда француске болнице — а од 2—4 по подне у својем стану улица престола, наследника Ђорђа бр. 35 — упоредно ул. са булеваром краља Константина. 43—

Д-р АЛБЕРТ ГАТЕЊО

ЗУБНИ ХИРУРГ

Дипломираног од Медицинског Факултета и Школе за зубно лекарство у Паризу.

Савршено лечи уста и врши све модерне зубне радове за 3—4 дана.

18-то годишње искуство
34 ул. Венизелос, 147 ул. Егнатија. 57—

РЕКС

Фабрика цигарета — Јанукаки Протопапа

Рекс се зове нова марка цигарета горње фабрике. Зове се тако, јер је то краљица свих

www.venizelos.com

Нова Квижара

МЕШУЛАМ и МАТАРАСО

43 улица Велики Александар 43 — Солун.

Велико стовариште свију канцеларијских потреба. Продаја ангро и детаљ.

Препоручује се свима надлештвима и канцеларијама.

Цене најумереније. 39—2

www.venizelos.com

Најбоље и најкусније су

Улица Франк 31 39—2 Солун.

других марака својим одличним квалитетом и особитим укусом и финим мирисом.

Препоручујемо цигарете Рекс, Реа, Фос, Авги и Кири, које се могу добити у свима продавницама дувана. 52—

ФАБРИКА ЦИГАРЕТА

„НЕСТОС“

НАЈВЕЋА НА ОРИЕНТУ — 500 РАДНИКА

Специјалитети:

Нестос Кики	Дин. 1.—
„ Глубек	„ 0:80
„ Јаки	„ 0:65
„ Афрос	„ 0:50

www.venizelos.com

Посетите и купите у Солуну све намирнице у најстаријој и најпривлачнијој радњи

Колонијално-деликатесне робе

В. МУСИО

ОСНОВАНА 1860. ГОД.

Улица Будгароктон бр. 6 у близини Централне Поште.

ОГРОМНО СТОВАРИШТЕ:

Свих врсти конзерва, Сардина, риба итд. Кондезованог млека.

Велики избор свих врста француских вина, ликера, коњака, шампања итд.

Из првих фабрика: бонбона, послатица, чоколада, бисквита, разна теста итд.

Најфинији сејтин, путер. Свеће „Аполо“ и „Фуршје“.

Сапуни и парфимерије првог квалитета.

Разне минералне воде. Боја за обућу итд.

ЦЕНЕ УМЕРЕНЕ И УТВРЂЕНЕ

Сва је роба јевтинија но ма у којој другој радњи.

Продаје на велико и на ситно. 82—

www.venizelos.com

www.venizelos.com

ПРЕПОРУЧУЈУ ВАМ СЕ

најбоље цигарете

„ВЕНИЗЕЛОС“

од 0:50, 0:75 лепта и 1 драхме

Продају се свугде

Главна продаја у филијалу „Атлас“ киоск „Бела Кула“

ФАБРИКА УЛИЦА ФРАНК БР. 28—30

108—

www.venizelos.com

Најстарија и највећа радња у Солуну

нове помодне робе

МЕРКАДО ЈЕСИА

улица Венизелос бр. 31.

Приспеле су огромне количине МЕКИНТОША за господу и даме, за г. г. пешадјске и коњичке официјаре

„IMPERMEABLE“ енглески КВАЛИТЕТ ЕКСТРА

По цени које искључују сваку конкуренцију.

Велики избор женских палета од плиша, штофа и т. д. најелегантнији крој по последњој париској моди.

Ове недеље приспели штофови за костиме, велике ширине од шевнота, габардина и т. д.

ЦЕНЕ СУ СТРОГО УТВРЂЕНЕ. 25—

СИНОВИ Г. А. БРЕРА И К^о ЛТД.

СОЛУН

НАЈВЕЋЕ СТОВАРИШТЕ:

Позамантерије, чарапа, бижутерије, мириса, чипава, панталки

платна, мушема. Париских артикала, женске

конфекције, гвозђарије и т. д.

— ЦЕНА УТВРЂЕНА —

Продаја на велико и на ситно по истој цени.

www.venizelos.com

Српско Трговачко Друштво А. Д.

из Београда.

СОЛУН

Мисир Чарши бр. 3. (Спроду Централне Поште у згради Хотел „Слобода“—„Liberté“)

Обавља све банкарске, трговачке и транспортне послове Врши обичне и телеграфске новчане исплате за Србију, Швајцарску и све Савезничке државе.

Са положаја може новац да нам се упућује поштанским упутницама у свима монетама.

Уз сваку пошључку треба нам јавити тачну адресу коме има новац да се упути.

Прима новац на штедњу и чување.

Обавештења бесплатно. 41— УПРАВА.

www.venizelos.com

ГОСПОДО! Препоручујемо Вам да и даље пушате саме цигарете из прве и највеће фабрике цигарета

САЛОНИКА

КАИРО — АЛЕКСАНДРИЈА — СОЛУН

Најбоље и најкусније цигарете и дуван свих врсти.

Награђена првом највећом наградом на изложба у Филаделфији.

НА ПРОДАЈУ У СВИМА ДУВАНЦИНИЦАМА

Нарочито „Миродато“ и ДУВАН ЗА ЛУЛЕ. 48—90

www.venizelos.com

Један од најудобнијих и најзанимљивијих варијетеа у Солуну јесте

„ГЕТЕ“

који се налази на кеју, у близини „Беле Куле“

Програм је врло одабран са много занимљивих тачака. Сала је пространа и одлично осветљена.

Пића су од најбољих француских и енглеских марака. Оркестар одличан.

После варијетеа кабаро

зато сви у „ГЕТЕ“

www.venizelos.com

Извештавамо тужним срцем све сроднике и пријатеље да је наш мили и непрежаљени супруг, отац, таст и деда

† Д-р Павле Бота

физикус окр. крушевачког

преминуо напредно од киле 14 27 октобра т. г. у 57 ој години свога живота, у Крушевцу.

Тело малог нам покојника сахрањено је 16 29 окт. т. г.

Крушевац—Солун, новемб. 1916. год.

Ожалошћени:

Супруга Мара; кћи Младана; зет д-р Светислав Стефановић унучад: Павле и Милица и остала родбина.